

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

Advies wetgeving VTC nr. 2021/93 van 16 november 2021

over

tekst	ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft het invoeren van een openbardienstverplichting voor de elektriciteitsdistributienetbeheerders
roepnaam	(wijzigingsbesluit terugdraaiende teller)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 29 oktober 2021

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van 29 oktober 2021 van Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, ontvangen door de VTC op 29 oktober 2021;

Brengt op 16 november 2021 het volgende advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse Minister voor Energie (hierna "**de Aanvrager**") verzocht bij brief van 29 oktober 2021 om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "**VTC**") over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering *tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft het invoeren van een openbardienstverplichting voor de elektriciteitsdistributienetbeheerders* (hierna "het Ontwerp"), zonder opgave van artikels.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het ontwerpbesluit beoogt een flankerend beleid op te zetten voor de prosumenten (consumenten die zelf energie opwekken) met een digitale meter die hogere distributienettarieven betaald hebben dan de andere prosumenten met een digitale meter als gevolg van de voortijdige onderbreking van het principe van de virtueel terugdraaiende teller door de extra meteropname op 1 maart 2021, datum van de publicatie en inwerkingtreding van het arrest nr. 5/2021 van het arrest nr. 5/2021 van het Grondwettelijk Hof van 14 januari 2021.
4. Het is in het bijzonder bedoeld voor de prosumenten met een digitale meter die een laatste afrekeningsfactuur kregen in het najaar van 2020. Zij kregen op 1 maart 2021 een nieuwe afrekeningsfactuur voor de afgelopen meetperiode in de herfst- en wintermaanden, waarin ze vooral elektriciteit van het net afnamen en weinig injecteerden. Als gevolg hiervan betaalden ze veel hogere nettarieven dan de prosumenten met een digitale meter die hun laatste afrekeningsfactuur al hadden gekregen in het voorjaar van 2020, en waarbij de afname tijdens de herfst en wintermaanden al volledig en/of grotendeels kon gecompenseerd worden door hun injectie in de zonnige lente- en zomermaanden van 2020.
5. Via een premie zal in 2022 aan die netgebruikers door de elektriciteitsdistributienetbeheerders een tegemoetkoming worden verstrekt waarvan de hoogte gebaseerd zal zijn op de datum van de laatste slotfactuur of afrekeningsfactuur die de netgebruiker in kwestie voor 1 maart 2021 ontving en op basis van het aantal kilowatt van de omvormer van diens decentrale productie-installatie.
6. De Vlaamse Toezichtcommissie gaf al advies over het ontwerp van ministerieel besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het ministerieel besluit van 25 november 2019 *betreffende de rapportering van de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijke vervoernet van elektriciteit betreffende de uitvoering van de REG-openbaredienstverplichtingen en tot wijziging van het ministerieel besluit van 5 december 2018 houdende vaststelling van de nadere regels, technische vereisten en hoogten van de premies, trajectbegeleidingen en collectieve renovatieprojecten, vermeld in artikel 6.4.1/1, artikel 6.4.1/1/1, artikel 6.4.1/1/2, artikel 6.4.1/1/3, artikel 6.4.1/4, artikel 6.4.1/5, artikel 6.4.1/9 en artikel 6.4.1/9/1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 en tot inwerkingtreding van artikel 25, 2° en artikel 64 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft diverse bepalingen over energie op 2 maart 2021¹ en de Gegevensbeschermingsautoriteit over het ontwerp van decreet tot wijziging van het Vlaams Energiedecreet van 8 mei 2009, *wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1., 7.1.2., 7.1.5 en 13.2.1 van hetzelfde decreet op 17 januari 2018*² en over het Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, *wat betreft het invoeren van een retroactieve investeringspremie voor andere decentrale productie-installaties dan fotovoltaïsche zonnepanelen waarvoor de virtuele terugdraaiende teller wegvalt en wat betreft het invoeren van een retroactieve investeringspremie voor de plaatsing van een warmtepomp in dienst genomen voor 1 januari 2021 in combinatie met fotovoltaïsche zonnepanelen (CO-A-2021-131) op 22 juni 2021*³.*
7. In de volgende bepaling van het Ontwerp is er sprake van persoonsgegevens (onderlijning VTC):

¹ https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2021_19_advies.pdf

² <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-07-2018.pdf>

³ <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-106-2021.pdf>

“Artikel 1. In titel VI, hoofdstuk IV van het Energiebesluit van 19 november 2010, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van xxxx, wordt afdeling II, opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“Afdeling II. Openbaredienstverplichting voor decentrale productie-installaties met een nominaal vermogen van maximaal 10 kVA

Art. 6.4.2. §1. Aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders wordt een financiële openbaredienstverplichting opgelegd om netgebruikers die beschikken over een decentrale productie-installaties met een nominaal vermogen van maximaal 10 kVA, een premie te geven om de kosten van het meermaals aanrekenen van de elektriciteitsdistributietarieven bij de inwerkingtreding van de vernietiging bij arrest nr. 5/2021 van 14 januari 2021 van de regeling over de compensatie van injectie en afname, vermeld in artikel 15.3.5/12 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, te dekken.

§2. Een aanvrager komt in aanmerking voor de premie, vermeld in paragraaf 1, als al de volgende voorwaarden zijn vervuld:

1° de aanvrager was op 1 maart 2021 de afnemer van een toegangspunt waar ook een decentrale productie-installatie met een nominaal vermogen van maximaal 10 kVA op is aangesloten die in dienst genomen is in de periode van 1 januari 2006 tot en met 31 december 2020. Als op dat toegangspunt verschillende decentrale productie-installaties zijn aangesloten worden alle decentrale installaties die op hetzelfde EAN-nummer aangesloten zijn, in rekening gebracht om het nominaal vermogen te bepalen;

2° de decentrale productie-installatie, vermeld in 1°, is aangesloten op het elektriciteitsdistributienet, is in staat haar elektriciteit te injecteren op het elektriciteitsdistributienet en heeft dat gedurende de twaalf maanden vóór 1 maart 2021 nog gedaan;

3° voor de decentrale productie-installatie gold op 28 februari 2021 nog de regeling over de compensatie van injectie en afname, vermeld in artikel 15.3.5/12 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, vernietigd bij arrest nr. 5/2021 van 14 januari 2021 van het Grondwettelijk Hof;

4° uiterlijk op 1 maart 2021 is voor het toegangspunt in kwestie door de elektriciteitsdistributienetbeheerder een digitale meter geplaatst of een andere meter geplaatst die de injectie en afname afzonderlijk kan meten.

§3. De aanvrager komt in aanmerking voor de premie, vermeld in paragraaf 1, als hij zich, op straffe van onontvankelijkheid van de aanvraag, uiterlijk voor 1 september 2022 aanmeldt via een webapplicatie die de elektriciteitsdistributienetbeheerder of zijn werkmaatschappij ter beschikking stelt. De aanmelding bevat minstens al de volgende gegevens en documenten:

1° de unieke identificatie, het rijksregisternummer, het bis-nummer of het ondernemingsnummer, en de contactgegevens van de aanvrager van de premie;

2° het rekeningnummer waarop de premie wordt uitbetaald;

3° de identificatie van de decentrale productie-installatie aan de hand van het EAN-nummer van het toegangspunt;

4° een verklaring op erewoord die is ondertekend door de aanvrager en waarin wordt vermeld dat de begunstigde het elektriciteitsdistributietarief heeft betaald.

§4. De elektriciteitsdistributienetbeheerder of zijn werkmaatschappij kunnen bij de aanvrager de nodige bijkomende gegevens opvragen die aantonen dat aan de voorwaarden, vermeld in paragraaf 2 en 3, is voldaan.

§5. De elektriciteitsdistributienetbeheerder of zijn werkmaatschappij is de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerkingen van persoonsgegevens.

De verwerkte gegevens over de aanvragen van de retroactieve investeringspremie worden bewaard tot vijftien jaar na de beslissing om de tegemoetkoming te weigeren of uit te betalen.

§6. De premie, vermeld in paragraaf 1, wordt berekend per EAN-nummer, rekening houdende met artikel 7.13.1, eerste lid. De premie kan per EAN-nummer maar één keer worden toegekend.

Om de hoogte van de premie te bepalen, wordt rekening gehouden met:

1° de datum van de laatste slot- of afrekeningsfactuur die de netgebruiker voor 1 maart 2021 heeft ontvangen;

2° het aantal kVA van de omvormer van de decentrale productie-installatie.

De hoogte van de premie bedraagt per kVA:

[...]

§7. Voor de uitvoering van de openbaredienstverplichting, vermeld in paragraaf 1 tot en met 6, wordt, na aanvraag bij het VEKA, op de in het Energiefonds beschikbare middelen aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders een vergoeding toegekend. Die vergoeding bedraagt per voor de overeenstemmende periode daadwerkelijk uitgekeerde premie maximaal de bedragen in de hierna volgende tabel:

[...]

Het VEKA is belast met de uitbetaling van de vergoedingen, vermeld in het eerste lid. De minister kan nadere regels vastleggen voor de uitbetalingsprocedure.”.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

8. De VTC stelt vast dat de personen van wie persoonsgegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:

de aanvragers van een premie om de kosten van het meermaals aanrekenen van de elektriciteitsdistributietarieven te dekken;

en dat het de volgende gegevens betreft :

- 1° de unieke identificatie, het rijksregisternummer, het bis-nummer of het ondernemingsnummer, en de contactgegevens van de aanvrager van de premie;
- 2° het rekeningnummer waarop de premie wordt uitbetaald;
- 3° de identificatie van de decentrale productie-installatie aan de hand van het EAN-nummer van het toegangspunt;
- 4° een verklaring op erewoord die is ondertekend door de aanvrager en waarin wordt vermeld dat de begunstigde het elektriciteitsdistributietarief heeft betaald.

9. Aangezien personen geïdentificeerd worden, onder meer op basis van identificatie- en contactgegevens, gaat het om de verwerking van persoonsgegevens en de VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

10. De wettelijke basis van het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft het invoeren van een openbaredienstverplichting voor de elektriciteitsdistributienetbeheerders, is het decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid.

11. Meer bepaald is de wettelijke grondslag van artikel 1 van het Ontwerp artikel 7.5.1., lid 1 van het decreet van 8 mei 2009 *houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid*.
12. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
13. Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden.
14. De VTC meent dan dat er sprake is van een verwerking noodzakelijk om te voldoen aan een **wettelijke verplichting** die op de verwerkingsverantwoordelijke, de distributienetbeheerder, rust (art. 6, lid 1, c), AVG)⁴. De VTC beveelt aan de **rechtvaardigingsgrond** toe te voegen aan het Ontwerp, minstens in de nota aan de Vlaamse Regering.
15. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen⁵ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁶
16. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, c), AVG, die enkel betrekking hebben op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk afgebakend zijn⁷. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
17. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden

⁴ "c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;"

⁵ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”)⁵;
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden⁵;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n)⁵.

⁶ Zie DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m.: EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26), Arrest nr. 2/2021 van 14 januari 2021, overw. B.22.1. e.v. Zie ook SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116.

⁷ Artikel 6, 3, AVG. Voor wat punt e) betreft, bestaat de doelstelling van de verwerking in de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht.

verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal namelijk niet naar de wetgeving kunnen verwezen worden.

18. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of voor een beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.

3. Doelbinding

19. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
20. In het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering worden er geen expliciete doeleinden vermeld. De VTC gaat ervan uit dat de gegevens opgevraagd worden om de betrokkenen te kunnen contacteren en identificeren met het oog op het toekennen van de premie en de uitbetaling van de premie.
21. Artikel 8.2.1.3, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 belast de Vlaamse Regering met het opstellen van steunprogramma's met tegemoetkomingen ten voordele van natuurlijke personen die hernieuwbare energietechnologieën toepassen. Artikel 8.1.1 van hetzelfde decreet bepaalt in dat verband dat de tegemoetkomingen die op basis van de steunprogramma's kunnen worden toegekend ter bevordering van het rationeel energiegebruik, het rationeel energiebeheer en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen, worden toegekend binnen de perken van de beschikbare kredieten van het Energiefonds of de algemene uitgavenbegroting.
22. De toekenning van een premie aan netgebruikers die beschikken over een decentrale productie-installaties met een nominaal vermogen van maximaal 10 kVA past binnen het nagestreefde doeleinde zoals dat uit de voormelde artikelen 8.1.1 en 8.2.1.3⁸, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 blijkt.
23. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder is het doeleinde dat wordt nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens te komen.
24. De VTC is derhalve van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

25. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
26. De verwerkingsverantwoordelijke is de elektriciteitsdistributienetbeerder (art. 4.1.22/3 van het decreet van 8 mei 2009 *houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid*).
27. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken voor de verwerking moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordelingen** (GEB - artikel 35 AVG)⁸ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk zijn. De VTC wijst in dat kader

⁸ Voor richtlijnen over, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

op de lijst met verwerkingen waarvoor een gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd door de Vlaamse bestuursinstanties.

28. In casu meent de VTC dat een gegevensbeschermingseffectbeoordeling niet strikt noodzakelijk is.

5. Minimale gegevensverwerking

29. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
- o de categorieën betrokkenen zijn:

de aanvragers van een premie om de kosten van het meermaals aanrekenen van de elektriciteitsdistributietarieven te dekken;
 - o voor de **categorieën gegevens** gaat het om
 - de unieke identificatie, het rijksregisternummer, het bis-nummer of het ondernemingsnummer, en de contactgegevens van de aanvrager van de premie; 2° het rekeningnummer waarop de premie wordt uitbetaald;
 - de identificatie van de decentrale productie-installatie aan de hand van het EAN-nummer van het toegangspunt;
 - een verklaring op erewoord die is ondertekend door de aanvrager en waarin wordt vermeld dat de begunstigde het elektriciteitsdistributietarief heeft betaald;
 - de gegevens vereist om de premie te berekenen;
 - bijkomende gegevens die aantonen dat aan de voorwaarden, vermeld in het besluit, is voldaan.
30. De aan een ondernemingsnummer gekoppelde gegevens zullen niet steeds een persoonsgegeven zijn in de zin van de AVG daar het soms louter informatie over rechtspersonen zal betreffen. Er kan echter niet worden ontkend dat deze gegevens in veel gevallen (onrechtstreeks) in verband gebracht kunnen worden met natuurlijke personen (bv. bij eenmansbedrijven) waardoor zij als persoonsgegevens dienen te worden gekwalificeerd.
31. De VTC wijst alleszins ook op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer⁹.
32. De gegevens vermeld onder het punt 1° zijn gelijkaardig aan deze die de elektriciteitsdistributiebeheerder al verwerkt in toepassing van artikel 14.2.2, § 1/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Deze gegevens laten toe de betrokkene eenduidig te identificeren en

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁹ Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*.

te contacteren. In het licht hiervan, geven deze gegevens geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen, net zoals het rekeningnummer (onder het punt 2°) waarop de premie zal worden uitbetaald. Het EAN-nummer (zie punt 3°) identificeert het toegangspunt op unieke wijze en sluit bijgevolg de verstrekking van meerdere investeringspremies voor eenzelfde toegangspunt uit.

33. De VTC meent dat voldaan is aan het principe van minimale gegevensverwerking.

34. Wat de **instanties die toegang hebben** betreft:

Artikel 4.1.22/5 van het decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid bepaalt dat de netbeheerder of zijn werkmaatschappij aan een aantal partijen toegang verleent tot de gegevens verzameld uit de digitale, elektronische of analoge meter(onderlijning VTC):

1° de overheden voor de gegevens die ze gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie;

2° de instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen voor de informatie die ze nodig hebben om de opdrachten van algemeen belang te vervullen die hun zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie;

3° distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij, beheerders van een gesloten distributienet, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, producenten, leveranciers, tussenpersonen, bevrachters, dienstverleners van flexibiliteit, aggregatoren, evenwichtsverantwoordelijken en de VREG;

4° de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt;

5° een andere partij, op voorwaarde dat de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt, toestemming heeft gegeven aan die partij;

6° elke partij voor zover de gegevens die worden verwerkt volledig geanonimiseerd zijn.

35. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Voor wat persoonsgegevens betreft zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor gegevensuitwisselingen tussen instanties. Dit geldt eens te meer voor wat bepaald werd onder 1° en 2°, bepalingen die zeer algemeen zijn, in het bijzonder “opdrachten van algemeen belang” wat verder uitgewerkt en verantwoord dient te worden in de protocollen.

36. De VTC heeft geen verdere opmerkingen. Belangrijk is dat, wanneer de gegevens meegedeeld worden aan derde partijen, dit enkel gebeurt na toestemming van de netbeheerder en van de betrokkene, zoals overigens ook in de regelgeving voorzien.

37. Krachtens artikel 5.1, e), AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

38. Wat de **bewaartermijn** betreft voorziet artikel 7.16.2, §3, in fine en artikel 7.17.1, §3, in fine uitdrukkelijk in een bewaartermijn voor de ingevolge de aanvragen voor retroactieve investeringspremies verwerkte gegevens van 15 jaar na de beslissing tot weigering of tot uitbetaling van de tegemoetkomingen.

39. Deze termijn is ingegeven door het feit dat de regelgeving (zie artikelen 7.16.1, § 7 en 7.16.2, §7) voorschrijft dat de retroactieve investeringspremie voor decentrale productie-installaties (zowel de fotovoltaïsche zonnepanelen als andere) moet worden teruggestort als deze installaties naderhand worden verplaatst naar een ander perceel, en dit binnen een termijn van 15 jaar volgend op de datum van de indienstneming van de decentrale productie-installatie.

40. De VTC heeft geen opmerkingen wat dit betreft.

6. Juistheid

41. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
42. Alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijld te wissen of te rectificeren. De verwerkingsverantwoordelijke is dus verplicht tot een permanente kwaliteitsbewaking en -zorg. Op de verwerkingsverantwoordelijke rust een middelenverbintenis: hij zal alle redelijke maatregelen moeten nemen zoals een voorzichtige en vooruitziende verwerkingsverantwoordelijke dit doet, in dezelfde omstandigheden.¹⁰
43. De VTC heeft geen opmerkingen wat dit betreft.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

44. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
45. Wat dit betreft is er niets voorzien in het Ontwerp of in de nota aan de Vlaamse Regering.
46. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen**¹¹ op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun gegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

47. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
48. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens (in de mate dat de gegevens verwerkt worden voor andere doeleinden dan die in het kader van dit (ontwerp)besluit);
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;

¹⁰ DE BOT, D., *De toepassing van de Algemene Verordening Gegevensbescherming in de Belgische context. Commentaar op de AVG, De Gegevensbeschermingswet en de Wet Gegevensbeschermingsautoriteit, Handboek*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2020, 497- 498.

¹¹ Doel van de verwerking, types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens, betrokkenen, entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt, opslagperioden en aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke

- het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijden testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
49. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹² ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹³ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁴ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haaracties waren en waarom¹⁵.
50. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁶.
51. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹⁷.

III. **BESLUIT**

52. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- het uitwerken van de transparantiemaatregelen (luik 7);
 - het uitwerken van de beveiligingsmaatregelen (luik 8).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

¹² Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹³ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁴ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschiede instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁵ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁶ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

¹⁷ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.